

Futurismens Manifest

Filippo Marinetti

- 1: Vi ønsker at besynge dem, der elsker faren, dem, der bestandigt lever livet energisk og dristigt.
- 2: De modige, de forvovne, de oprørske skal fremfor alt være motiverne for vor poesi.
- 3: Indtil nu har litteraturen lovprist den tankefulde ro, ekstasen og søvnen. Vi vil prise den aggressive bevægelse, den feberhede søvnløshed, sportsmandens løb og saltomortale, slagsbroderens flade hånd og knyttede næve.
- 4: Vi erklærer, at verdens herlighed er blevet beriget med en ny skønhed: fartens skønhed. Et væddeløbsautomobil med sin motorhjelme, prydet med rør, der ligner slanger, med sit eksplosive åndedræt, et brølende automobil, der kører som under maskingeværets kugleregn, er skønnere end Nike fra Samothrake.
- 5: Vi ønsker at hylde manden ved rattet; sin stang borer han ned i jorden, der slynget ud i sin bane bevæger sig med rasende fart.
- 6: Digteren må uden forbehold, med lidenskab, styrke og gavmildhed forøge disse motivers flammende bål.
- 7: Kun i kampen er der skønhed. Kun det værk, hvori der angribes, fortjener navn af hovedværk. Poesien skal være som et voldsomt anfald mod de ukendte magter, der skal lære at bøje sig for mennesket.
- 8: Vi står på århundredets yderste forbjerg. Vi må sikkert vogte os for at se tilbage, hvis vi skal bryde det umuliges gådefulde porte. Tiden og rummet døde i går. Vi lever allerede i det absolutte, nu da vi har skabt den evige, allestedsnærværende fart.
- 9: Vi ønsker at forherlige krigen – verdens eneste hygiejne – militarismen, patriotismen, anarkistens destruktive gestus – disse skønne morderiske ideer – samt foragten for kvinden.
- 10: Vi ønsker at tilintetgøre museerne, bibliotekerne, akademierne af alle slags; vi ønsker at bekæmpe moralismen, feminismen, og alle usle former for opportunisme og utilitarisme.

11: Vi vil besynge folkemassen, i arbejde, i fest eller i oprør; vi vil besynge revolutionens brænding, der i alle farver og toner skyller gennem de moderne storbyer. Vi vil besynge den ulmende ild, der om natten gløder i arsenalerne og på arbejdspladserne under de elektriske lampers skær; de grådige jernbanestationer, der sluger togenes røgslanger; fabrikkerne, der hænger ned fra himlen i tove af røg; broerne, der som vældige gymnaster slynger sig over floder, der lyser i solen som glimt af knive; de eventyrlystne dampere, der stønner i horisonten; de bredbringede lokomotiver, der stamper på deres skinner som vældige stålheste – metalrør er deres tømmer; og flyvemaskinerne i glidende flugt – hør deres propellers smælden som flag i vinden, som bifald fra en begejstret menneskemasse!

Det er fra Italien, at vi med revolutionær lidenskab slynger dette vort manifest ud over den hele verden, dette manifest, hvormed vi i dag grundlægger futurismen – fordi vi ønsker at befri dette land for dets stinkende koldbrand af professorer, arkæologer, fremmedførere og antikvarer.

Alt for længe har Italien været et loppetorv. Vi ønsker at befri det fra de utallige museer, der dækker det hele land med utallige kirkegårde.

Museer, kirkegårde! Begge steder den samme dystre blanding af lig, der intet har med hinanden at gøre. Museer: offentlige sovesale, hvor man for evigt hviler side om side med andre, som man hader eller ikke kender. Museer: absurde slagtehuse for malere og billedhuggere, der i de samme sale på den grusomste måde slår hinanden ihjel med farver og former.

At man én gang om året begiver sig på pilgrimsfærd til dem, ligesom man på Allesjæles-dag besøger kirkegårdene – lad gå! At man én gang om året nedlægger en krans foran Mona Lisa – lad gå! Men jeg protesterer imod at vi dag ud og dag ind skal slæbe vore sorger, vort spæde mod, vor syge uro gennem museerne. Hvorfor lade sig forgifte? Hvorfor rådne op?

Hvad kan man se i et gammelt maleri? Intet andet end kunstnerens krampagtige og trættende forsøg på at gøre det umulige: bryde de skranker, der forhindrer ham i at udtrykke sin drøm. Når vi beundrer et gammelt maleri, hælder vi vor følsomhed i

en urne i stedet for at kaste den foran os, i skaberglæde og handlekraft.

Vil I da øde alle jeres bedste kræfter i denne evige og unyttige beundring for det forbigangne, som på den mest skæbnesvangre måde får jer til at føle jer trætte, ringe, trådt i støvet?

Jeg påstår, at disse daglige besøg på museer, biblioteker og akademier (disse kirkegårde for spildt møje, dette Golgata for korsfæstede drømme, disse kataloger over mislykkede planer) er lige så farlige for vore kunstnere, som det er farligt for unge mennesker, der er beruset af talent og ambition, hvis de for længe er under deres forældres formynderskab. For de døende, de vanføre, de fængslede – lad gå! Den strålende fortid kan vel være en balsam for deres sår, når en fremtid er dem nægtet. Men vi vil ikke vide af fortiden, vi unge og stærke futurister.

Lad dem da komme, de muntre brandstiftere med deres forkullede fingre. Her er de! Kom, stik ild på bibliotekernes reoler; led kanalernes vand ned i museernes hvælvinger. Hvilken glæde at se de gamle berømte malerier flyde med strømmen. Grib hakker og økser og hamre og læg dem øde, læg dem uden barmhjerlighed øde, alle vore ærværdige byer.[...]

De ældste af os er ikke over 30 år. Og dog har vi allerede ødelagt skatte, skatte af kraft, kærlighed, mod og vilje. Vi har kastet dem bort uden tøven eller overvejelse, i utålmodigt raseri – for fuld kraft. Se på os. Endnu er vi ikke udmattede. Vore hjerter er uden træthed; de næres af ild og had og fart. Undrer det jer? Naturligvis! I husker jo ikke engang, at I har levet. Stående på verdens top slynger vi, endnu en gang, vor udfordring mod stjernerne.

Kommer I med indvendinger? Tak, det er godt. Vi kender dem. Vi har forstået. Vor fortræffelige og falske forstand hævder, at vi kun er et resumé, en forlængelse af vore forfædre. Måske. Lad gå. Men hvad betyder det? Vi hører ikke efter. Og ve den, der gentager disse afskyelige ord!

Tag jer i vare. Stående på verdens top slynger vi, endnu en gang, vor udfordring mod stjernerne.

(1909)